

Onder de voeten kriebelen?

In het boek Ruth wordt verteld dat Noömi met haar schoondochter, beiden weduwen, berooid aankomen in Bethlehem. Door de goedgunstigheid van een grootgrondbezitter, Boaz geheten, hebben de vrouwen in hun onderhoud kunnen voorzien. Maar waar het Noömi ook om gaat is een nakomeling. Haar beide zoons hebben geen kinderen gekregen, en zelf is zij te oud om nog zwanger te kunnen worden. De enige die haar verlangen kan vervullen is haar schoondochter Ruth. Als Noömi's man nog geleefd had, zou die bij zijn schoondochter als donor hebben kunnen fungeren, net als Juda dat bij Tamar gedaan had. Zie Genesis 38. Maar ook Elimelech leeft niet meer. Dan ziet Noömi een uitweg. Er is een relatie van haar man, een familielid nog wel. Als zij deze man zou kunnen overhalen bij Ruth een kind te verwekken, gaat haar geslacht toch door. Een probleem is dat er iemand anders is die nadere familie is en dus eerder in aanmerking komt voor deze optie. Maar dit is een waardeloze vent. Tenminste zo beschrijft Boaz hem in Ruth 4: 1.

Nee, Noömi's gedachte is om Ruth aan Boaz te koppelen. In hoofdstuk 3 geeft zij Ruth instructies hoe zij op een handige manier Boaz aan de haak kan slaan. Ruth blijkt bereid deze taak op zich te nemen, maar geeft er wel een eigen draai aan. Zij doet wel ongeveer wat haar schoonmoeder haar opdraagt, maar heeft twijfels of haar plan wel zal werken. Boaz zal een man op leeftijd geweest zijn, en op hogere leeftijd zijn mannen niet altijd meer in staat hun echtelijke plichten te vervullen. Voordat zij dan ook Boaz een huwelijksaanzoek doet wil zij wel weten of hij nog potent is.

En dan komt in Ruth 3:7 het verhaal bij het punt waar ik duidelijkheid over wil geven. Er staat dat zij heimelijk Boaz benadert, nadat hij goed gegeten en gedronken heeft, en naast de korenhoop ligt. Dan ontdekt ze zijn 'voeten/voeteneinde' en legt zich neer. Halverwege de nacht begint de man te schokken, want hij wordt betast, want er ligt een vrouw aan zijn 'voeten/voeteneinde'.

Nadat Ruth hem betast heeft doet zij hem een huwelijksaanzoek.

Mijn (nogal openhartige) verklaring voor dit hele gebeuren is dat, nadat Ruth zich heeft vergewist van Boaz' potentie (ze zal een erectie en ejaculatie opgewekt hebben, wat met 'schokken' gepaard gaat), gaat ze pas over tot een huwelijksaanzoek.

Bijzonder is nog dat in vers 14 het woord 'voet/voeteinde' weer voorkomt, maar nu als enkelvoud. Zou de schrijver door dit enkelvoud willen aangeven dat de 'voeten/het voeteneind' gekrompen was?

Het gaat mijns inziens in dit verhaal niet over het laten lachen van Boaz, hoewel dit hele gebeuren wel ons minstens kan doen glimlachen.

Noömi had een vernuftig plan bedacht, maar Ruth had nóg verder doorgedacht, want haar doel was niet de zekerheid van een huwelijk, maar de mogelijkheid van een kind.

Lukas A. de Groot, Oktober 2025